

NOTA. Ille censendus est, manere in voluntaria consuetudine, qui manet ultro in occasione proxima peccandi; vel si occasio est inevitabilis, qui non adhibet remedia convenientia, præsertim præscripta.

CASUS XXXVI. Confessarius quidam excipit confessionem pueri haud multum adhuc ratione valentis. Potestne ipsum absolvere his verbis: *si es capax &c.*? An sub hac conditione poterit dari absolutio etiam tum, cum sufficiens materia sacramenti deest, aut cum poenitens pleno rationis usu destitutus est per ægritudinem?

R. Etsi dubitandi ratio subsit, num puer tantum iudicium habeat, quantum requiritur ad peccandum mortaliter, dubitari tamen non poterit, eum posse committere peccatum veniale; & sic absque adjecta conditione absolvendus est puer hic, si se accusat de peccato, quod de se aut considerationis circumstantiis foret mortale in eo, qui sufficientem cognitionem haberet. Si sufficiens sacramenti materia desit, dubiusque sit confessarius, an poenitens commiserit peccatum veniale, eum moneri oportet, ut tranquillo sit animo, sibi que persuadeat, absolutionis materiam haudquaquam subesse.

NOTA. Cum baptismus juxta Rituale Romanum in dubio de materia conferri debeat conditionate, idem observandum est in absolutione, ubi non potest haberi materia certa.

CASUS XXXVII. Possuntne sacramenta poenitentiae, Eucharistiae & Matrimonii denegari viduae, quæ lucra usuraria restituere renuit? potestque id fieri publice, dum vidua causam suam devolvit ad Judicem.

R. In Gallia usura est mixti fori: sæculares possunt agere coram iudice laico, ut clerici coram ecclesiastico; expedit proin expectare finem processus & sententiam judicalem. In confessionali quidem cum ea agi poterit juxta dispositiones, quas præfert: hinc si constaret, rem ab ea ad forum contentiosum esse deductam in contemptum constitutionum ecclesiasticarum, & Episcopalis sententiæ, deneganda est ipsi absolutio. Verum publice a sacramentis arceri non potest. *De Lamet.*

NOTA. Non potest in foro interno negari absolutio poenitenti nixæ, atque inhærere volenti sententiæ communi æque probabili, vel notorie toleratæ ab Ecclesia.

CASUS XXXVIII. Num error communis sufficit ad valorem sacramentorum? Pro exemplo ponitur hic casus. Sacerdos castrensis tempore Jubilæi transiens per Parochiam quam-

quandam rogatur a Parocho, ut audiat confessiones, etsi ab Episcopo loci approbatus non sit. Suntne validæ absolutiones ab hoc sacerdote obtentæ?

R. Absolutiones ejusmodi sunt nullæ; quia caret hic sacerdos omni titulo colorato: haud enim satis est confessarium a proprio solum Ordinario esse approbatum, ut ubique indiscriminatim etiam tempore jubilæi possit excipere confessiones. Neque error communis absque titulo colorato sufficit ad tribuendam actui validitatem. Ut talis actus sit validus, hæc requiruntur: 1. Titulus debet esse collatus ab eo, qui vere superior est, aut talis reputatur. 2. Error communis debet esse probabilis ac bonæ fidei. 3. Nullum adesse oportet impedimentum, quod juri naturali aut divino adversetur. *Fromageau.*

NOTA. Absolutiones istæ licitæ forent ac validæ, si in Bulla Jubilæi pontificia aut in episcopali promulgatione facultas fuisset data eligendi confessarium quemcumque, a quocumque demum Ordinario approbatum.

CASUS XXXIX. 1. Quidam in confessione se accusat de peccatis mortalibus ac etiam pluribus venialibus; quoad illa habet contritionem, nullam vero quoad hæc. Esine ipsi deneganda absolutio?

2. Num ille committit sacrilegium, qui mera peccata venialia confitetur, de quibus tamen non habet sufficientem contritionem?

3. Esne danda absolutio pueris, qui non sunt instructi satis de sacramento poenitentiae?

4. Suntne absolvendi illi, qui memoria destituti non recordantur peccatorum suorum, se tamen accusant de quibusdam peccatis vitæ præteritæ; si vere doleant, quod Deum offenderint?

5. Esne sine absoluteione dimittendus, qui cum inimico reconciliari renuit?

6. Potestne dari absolutio peccatori consuetudinario præmissa cohortatione, ut relapsus in sua peccata evitet; si advertatur quædam vitæ mutatio, ac sperari possit emendatio?

R. ad 1. Perbene fors faceret confessarius, si poenitenti huic in aliud tempus absolutionem differat; saltem nisi contrarium suadeat aut necessitas, aut gravis ratio.

Ad 2. Qui ex propria culpa non est satis contritus de peccatis suis, committit sacrilegium, ut communis fert opinio.

Ad 3. Pueris differenda est absolutio, quoad satis instructi dignoscantur.

Ad 4. Absolvendi sunt illi, quibus memoria dilapsa est, si confessorius prudenter iudicet, sincere eos peccatorum suorum veniam petere a Deo, cui ea cognita sunt.

Ad 5. Si confessorius novit eum, quocum poenitens in amicitiam redire non vult, occasionem quærat illi loquendi, eumque permovendi, ut alterum conveniat, ac pristinam denuo amicitiam redintegret. Si vero hac ratione se gerere non possit, deneganda est absolutio poenitenti, qui reconciliari recusat.

Ad 6. Vitæ immutatio in peccatore deprehensa sufficit ad hoc, ut possit absolvi, additis tamen ipsi stimulis, ut peccata sua adhibitis nunquam non oportunitis remediis evitare conetur. *Fromageau.*

NOTA. *Ad 1.* Imperite Confessorius negaret absolutionem ob defectum contritionis circa venialia, de quo non potest esse certus; cum circa venialia, saltem semideliberata, sufficiat detestatio virtualis, consistens in displicentia & in proposito ea sanandi in radice. Vide meam Th. Mor. Tr. 13. §. 8. q. 14.

Ad 2. Idem observa.

Ad 3. Danda est absolutio conditionata. Vide Cas. 36.

Ad 5. abstineat ab hoc Confessorius præcise habens notitiam Sacramentalem, ne frangat Sigillum.

Ad 6. Non quævis vitæ mutatio, etiam in alium Statum v. g. Clericalem vel Regularem, mutat consuetudinarios. Hinc obligandi ad remedia efficacia, vel differenda absolutio.

CASUS XL. Monialis quædam sub jurisdictione Ordinis petit a Superiore suo tempore visitationis confessorium extraordinarium, cui oblata occasione vel saltem in periculo mortis confiteri possit: primum rotunde denegat Superior, ad alterum fileat. Finita visitatione in morbum incidit Monialis illa, seque in mortis periculo versari credit: hinc petit a Superiorissima advocari confessorium extraordinarium, quæ & annuit, & aliquem designat. Num potuit Superiorissima talem confessorium admittere, & intentionem Superioris absentes supponere? Potuitne Monialis illa legitime huic confiteri, & silentium Superioris sui pro tacito consensu habere? An non confessionem peractam iterare tenetur?

R. Valida est confessio Monialis istius: ex eo enim, quod in mortis periculo constituta fuerit, confessorius ejusdem confessionem excipiens habuit sufficientem potestatem eidem absolutionem impertiendi; cum quilibet sacerdos in articulo mortis hanc potestatem habeat. *Fromageau.*

NOTA.

NOTA. Facultas in articulo mortis absolvendi moribundos probabilis non convenit cuivis Sacerdoti, si approbatus vel ordinarius haberi potest. Oppositam mentem Ecclesiæ probat non solum vetus disciplina, sed etiam praxis Ecclesiæ in parochiis contiguis.

CASUS XLI. Potestne sacerdos suspensus, ac lapsus dein in irregularitatem, valide absolvere?

R. Potest, si irregularitas ipsius occulta sit.

CASUS XLII. An ille absolvi potest, qui millies & millies in eadem peccata relabatur?

R. Propositio his verbis concepta. *Confessorius non debet absolutionem suspendere iis, qui millies & millies relabuntur in eadem peccata, hique iterati lapsus non sunt signa impoenitentia, sed nota solum levitatis & inconstantiæ humani animi; atque hinc male agit confessorius, si non absolvit eos, qui in eadem crimina momentis singulis relabuntur, non est secuta in praxi, nulla ratione defendi potest, adversaturque decisioni Concilii Tridentini Sess. 14. c. 5, destruit insuper essentiam sacramenti poenitentia; & hinc omnis generis mediis a praxi exterminanda est. De Lamet.*

CASUS XLIII. Titius in ebriate ex alta rupe se præcipitat lapsu tam gravi, ut rationis signum in eo non deprehendatur. Vocatur confessorius, ut eum absolvat. Quid agendum confessorio scienti, Titium esse ebrium?

R. Si Confessorius moraliter certus est, Titium decidentem fuisse in statu peccati mortalis, quia e. g. habuit consuetudinem se inebriandi, non est absolvendus, nequidem sub conditione; cum præsumi non possit, eum esse attritum. Et hæc est opinio Communis Doctorum juxta Tamburinum, qui tamen tenet oppositum. Verum si sciat, Titium semper christiane vixisse, benignius sentiendum est, ac credendum, ex improvviso ipsum fuisse inebriatum; & in hoc casu absolvendus erit sub hac conditione: *Si es capax.* C. B.

NOTA. Compiler horum Casuum ostendit, in compilatione Casuum ex diversis authoribus se non attendisse ad consequentiam doctrinae. Prius cum Pontasio absolutiones conditionatas Cas. 5. 8. 36. rejecit; nunc eas approbat Cas. 43. 44. 45.

CASUS XLIV. Puer duodecim annorum arborem conscenderat poma furaturus: pluribus jam sacco suo immixtis decidit, & illico moritur, quin vel minimum doloris signum dederit. Inter hæc accurrit Parochus, eumque sub conditione absolvit. Quæritur 1. num bene fecerit Parochus eum absolvendo. 2. num puer iste in loco sacro sit sepeliendus.

C 3

R. Ad

3. *Ad 1.* Bene fecit Parochus eum absolvendo; quia furtum hoc grave esse difficulter poterat.

Ad 2. Est sepeliendus in loco sacro; quia, præter plures alias rationes, non licet juxta opinionem communissimam sepultura ecclesiastica privare quemquam, qui fuit sub conditione absolutus. C. B.

NOTA. *Benedictus XIV.* in Bulla: *Detestabilem*, prohibet, daellantes sepeliri non loco sacro; etsi sinceræ poenitentia dederint signa, & pro foro interno absoluti fuerint.

CASUS XLV. Parochus monitus a Titio, infirmum quempiam velle confiteri, adit ipsum eo tempore, quo ibi Titius præsens non est: infirmus nullum doloris signum edit, nemoque adstantium testari poterat, eum absolutionem petiisse. Poteritne eum absolvere Parochus?

3. Est absolvendus. Ratio petitur ex Rituali Romano, quod absolute præcipit, omnem infirmum, qui voluntatem suam confitendi vel per se vel per alios manifestaverit, absolvendum esse, sive dein de hac voluntate quis testetur præsentem sive absentem infirmo. Debet itaque Parochus in casu proposito absolvere infirmum sub conditione. *Maderu. qu. 4. art. 10. March. de peste p. 3. c. 13. n. 8. Boss. p. 1. Tit. 1. §. 25. n. 363. Girib. de Poen. c. 9. n. 29. C. B.*

CASUS XLVI. Petrus confitetur, sæpius aures præbuisse amicis suis detractiones admodum notabiles proferentibus, neque iis silentium imposuisse, unice tamen ex respectu humano; de cætero se nihil dixisse, quo ii ad detrahendum potuissent animari, aut colligere, quamdam in his detractionibus se complacentiam habere. His expositis quærit Petrus, num commiserit peccatum mortale detractoribus aures præbendo?

3. Confessarius tanquam doctor veritatis respondere debet, Petrum non peccasse mortaliter. *S. Th. q. 73. art. 4.* Imo, si dignitas detrahentium haud pateretur, ut Petrus eos filere jubeat, ne quidem peccavit venialiter. *La Croix in 8. Decal. præc.* Interea tamen confessarius ut charitativus medicus persuadeat poenitenti, ut quantum circumstantiæ permiserint, detrahentes filere faciat. C. B.

NOTA. Distinguendum inter detractiones per imputationem criminis vel prævæ intentionis falsam, & per manifestationem occulti criminis vel prævæ intentionis veram. Illam audiens tenetur corrigere, si potest probare contrarium, non autem posteriorem; quia crimina occulta possunt aliquando manifestari ex bono fine; nec decet, ut audiens male judicet de intentione loquentis. Vide meam *Theol. Mor. Tr. 3. Sect. 9.*

CASUS XLVII. Personæ quædam juniores promiscui sexus se accusant, quod singulis diebus festis plures horas consumant mutuo se invisendo, & leves ad invicem amores fovendo; cumque eo adduci non possent, ut hoc commercium interrumpant, confessarius ipsis absolutionem denegat.

3. Bene agit confessarius: quamvis enim speculative loquendo peccaminosum non sit cogitare de amoribus profanis, maxime quando ad finem honestum collimant, & non nisi per congressus decentes & discursus indifferentes foveantur; in praxi tamen ejusmodi congressus inter personas juniores disparis sexus semper sunt occasio proxima peccandi mortaliter. Hinc absolvendi non sunt, qui has occasiones devitare nolunt. C. B.

NOTA. An sint occasio proxima, ex circumstantia particulari personarum, locorum, & temporum, non ex genere actus sumendum est. Dein de ipso genere actuum distinguendum, an sint generi humano aliquid necessarium, utile, moraliter evitabile, etsi multis occasio peccatorum sint, v. g. militia, mercatura, &c.

XLVIII. Parochus sciscitatur ex poenitente num sciat memoriter symbolum Apostolorum, orationem Dominicam, præcepta Decalogi &c. reponentem se nescire jubet ea addiscere, & dein pro recipienda absolutione redire. Poenitens, postquam multum, sed frustra, in iis addiscendis desudaverat, redit ad Parochum. Potestne absolvi?

3. Potest absolvi hic poenitens, dummodo credat omnes symboli articulos, & circa præcepta decalogi ac sacramenta ad modum interrogationis respondere sciat, habeatque intentionem saltem implicitam in precibus suis ea petendi a Deo, quæ in oratione Dominica continentur. *S. Th. 2. 2. q. 2. art. 8. C. B.*

NOTA. Præcipue instruendus de Christo mediatore ad obtinendam resurrectionem beatam.

CASUS XLIX. Titius, postquam cum Bertha peccaverat, eam jam antea a fratre suo fuisse cognitam comperit. Potestne confessarius ordinarius ab hoc incestu eum absolvere?

3. Quia incestus commissus a Titio est tantum materialis, utpote invincibiliter ignorante, fratrem suum jam ante cum Bertha peccasse, potest a confessario ordinario absolvi. *Sanchez lib. 7. de Matr. disp. 15. n. 9. Homob. de casib. reserv. 4. casu Except. 4. C. B.*

NOTA. Incestus etiam formalis de Jure communi non pertinet ad casus reservatos, ubi ab Episcopis specialiter reservatus non est.

CASUS L. Titius confitetur, qualibet hebdomada bis aut ter se peccasse cum ancilla sua, idque per annum integrum: confessorio absolutionem neganti, donec dimissa fuerit ancilla, reponit Titius, se illi mutuos dedisse centum argenteos, omnemque hanc summam recuperandi spem præcisam sibi fore, si eam dimitteret. Potestne confessorius ex ejusmodi ratione absolvere Titium?

ꝛ. Non potest; quia occasio peccandi est plus quam proxima, ac consuetudo nimis inveterata; lapsus sunt nimium frequentes, & signa emendationis admodum æquivoca. Hinc recipiendæ absolutionis capax non est Titius. *Girib. de Pœnit. Tr. 7. c. 10. dub. 3. n. 26. Cas. Bon.*

CASUS LI. Sophronius injusto pondere utitur in distractione mercium suarum, quas tamen vendit pretio infimo, ita ut, si datum & receptum comparentur ad invicem, venditio hæc pretii summi limites non excedere deprehendatur.

ꝛ. Illicita est hæc venditio; quamvis enim ante initum contractum Sophronius non teneatur vendere merces pretio infimo, tenetur tamen ad id post conventionem eo de pretio cum emptore factam; & sicut vi hujus contractus emptores obligantur ad solvendum pro merce pretium, de quo conventum est, ita etiam mercator tenetur rem vendere sub justo pondere. Alias dici posset, quod illi, qui libere vendidit merces suas pretio infimo, & quidem in pondere, de quo conventum est, liceat postmodum titulo compensationis tantum de mercibus auferre, quantum pretio summo deesse cognoverit, quod falsum, & magnarum inconvenientiarum causa est. *Sporer compl. in 7. præc. c. 5. sect. 2. n. 75. C. B.*

NOTA. Malitia hujus praxis consistit in oppositione ad justitiam legalem, quæ mercatoribus æquas leges pro bono publico ponit, ne fraudulenter unus sibi soli emptores attrahat. Dein in hac praxi reperitur generale periculum, emptores, v. g. pictores, chirurgos, coquos, &c. ob errorem circa dosin exponendi damno.

CASUS LII. Sacerdos quidam audita confessione Petri, injunctaque ipsi pœnitentia loquitur cum ipso de rebus vere quidem spiritualibus, sed confessionem non concernentibus: inter hæc impertiendæ absolutionis oblitus sine hac ipsum dimittit. Paulo post autem redeunte omissionis suæ memoria absolvit Petrum, quem adhuc ad fores Ecclesiæ conspicitur.

ꝛ. Bene

ꝛ. Bene egit confessorius, si Petrus non nimium distabat; quia ex una parte praxis hæc non est contraria decreto Clementis VIII., qui tantum loquitur de pœnitente vere absente; in casu autem proposito Petrus adhuc poterat conspici a confessorio. Ex altera parte, si distantia non fuit nimium notabilis, ut supponitur, Petrus fuit moraliter præsens confessorio, id quod ad valorem absolutionis sufficit. Imò absolutio hæc est etiam licita, si confessorius moraliter pœnitens sit, pœnitentem interea in peccatum mortale non fuisse delapsam. *Diana. Moyses. p. 1. tract. 7. c. 6. n. 59. C. B.*

NOTA. Valor hujus absolutionis, factæ jam finito moraliter actu judiciali, & sine nova forma judiciali, valde dubius est.

CASUS LIII. Paulus excommunicatus adit bona fide confessorium quemdam, cui exponit omnia peccata sua, quin faciat mentionem de excommunicatione incurta ipso jure & facto. Confessorius ipsum absolvit a peccatis, non autem a censuris.

ꝛ. Absolutio hæc est valida. *Girib. de Pœn. Tr. 7. cap. II. dub. 2.* Ratio est; quia hæc oblivio æquivaleret ignorantie invincibili excommunicationis. Supposita hac ignorantia ex una parte Paulus potest recipere absolutionem, cum excommunicatio absolutione indignum reddat tantum illum pœnitentem excommunicatum, qui sciens adit confessorium, qui non habet potestatem absolvendi. Ex altera parte confessorius habet jurisdictionem in omnia peccata, quæ ipsi fuerunt exposita. Hinc confessio Pauli est valida. *C. B.*

CASUS LIV. Pœnitens ex oblivione reticens excommunicationem, qua erat innodatus, absolvitur sub hæc præcisæ formula: *ego te absolvo a peccatis tuis.* Valetne absolutio?

ꝛ. Valet: licet enim ex præcepto ecclesiæ absolutioni a peccatis præmittenda sit absolutio a censuris; nullibi tamen reperitur, quod invalidam esse velit absolutionem concessam pœnitenti, qui ex oblivione prorsus inculpabili non manifestavit confessorio excommunicationem, quam incurerat. *Suarez de Cens. disp. 10. sect. 3. n. 15. Lmg. disp. 16. n. 612. Girib. de Pœn. c. II. num. 10. & II. Cleric. de pœn. decis. 35. n. 5. C. B.*

CASUS LV. Bertha ad Patrem suum confugit absque animo redeundi in domum mariti sui, eoquod ab ipso sæpe verberibus excipiatur ob nimiam loquendi pruriginem. Estne absolvenda Bertha in sua obstinatione persistens?

C 5

ꝛ. Si

re. Si maritus excedat in percussione uxoris suæ, ea habet jus discedendi a marito; quia causa tam duræ percussio- nis non est legitima; & si habet jus discedendi a domo ma- riti sui, non potest ipsi denegari absolutio, supposito etiam, quod nolit redire. At si castigatio est levis, eaque confi- deratis persona, conditione, & statu, marito necessaria vi- deatur ad correctionem uxoris suæ, culpam contrahit Ber- tha discedendo; quia maritus sese gerens, ut debet, utitur potestate sua quam habet, adhibendi, si necesse sit, etiam verbera pro emendatione conjugis suæ. Si ergo Bertha ob- stinata persistat in voluntate non redeundi in domum mariti, maxime si maritus regre ferat ipsius absentiam, non est absol- venda. *Girib. in 4. Decal. præc. c. 2. n. 1. Bonac. punct. 7. n. 1. & 2. Fillius. tract. 28. part. 2. c. 9. q. 3. n. 141. C. B.*

CASUS LVI. Confessarius quidam vincibiliter ignorans, excommunicationem latam esse in eum, qui absolvit compli- cem in peccato turpi extra mortis articulum, ex hac ignorantia absolvit talem.

re. Si ignorantia confessarii est ita vincibilis, ut aperte sit volita & affectata, incurrit excommunicationem; quia hæc affectatio declinandi notitiam eorum, quæ erant mune- ris sui, denotat contemptum Superioris. Aliunde jam hæc ignorantia affectata reddit actum ex ea positum directe vo- luntarium, & consequenter ea non excusat a censura lata contra eos, qui ausi fuerint &c. Verum si confessarius egit ex ignorantia vere quidem culpabili, sed non affectata, non incurrit censuram; quia juxta Bullam Benedicti XIV. 17. Jun. 1741. ad incurrendam in casu proposito censuram in- tervenire audaciam & temeritatem necesse est; utramque au- tem cum ignorantia vincibilis, modo non sit affectata, ab actu arceat, quem causat, certum est confessarium in casu proposito censuram non incurrisse. *Suarez disp. 4. Sect. 10. n. 2. Palao. Tom. 1. Tr. 2. disp. 1. punct. 13. n. 1. Leand. disp. 9. q. 21. C. B.*

CASUS LVII. Petrus annos quatuordecim nondum na- tus committit incestum cum sorore sua; verum dum confi- tetur hoc peccatum, actu jam attingit ætatem ad incurren- dum casum reservatum requisitam.

re. A simplici confessario non potest absolvi; quia, cum reservatio tantum afficiat confessarium circa absolutionem a casu reservato impertiendam spectari debet tempus, quo datur absolutio. *Posssev. de pœnit.* Hinc sicuti confessarius ordina- rius non posset hodie absolvere a peccato heri commissio, si hodie Superior sibi reservasset illud peccatum, ut docent

Tamb.

Tamb. Diana, felix a Potest. de pœnit. c. 5. n. 338. sic idem dicendum in casu proposito, cum eadem si ratio. C. B.

NOTA. Hoc intelligendum de Diocesis, in quibus incestus est casus reservatus. Authores videntur istam reservationem erronee traxisse ex incestuosa attentatione matrimonii, quæ ante Tridentinum erat de jure reservata Episcopis.

CASUS LVIII. Pater quidam confitetur Confessario Or- dinario, se peccasse cum ancilla sua; & patre vix dimisso ocyus confessionale intrat filius de eodem peccato cum ea- dem ancilla commissio se accusans. Quæritur 1. num confes- sarius iste possit absolvere filium. 2. An valida sit absolu- tio patri impertita.

re. Ad 1. Si filius ultro declaret, se peccasse cum affine sua in primo gradu, evidens est, confessarium hunc non posse impertiri absolutionem ubi iste casus est reservatus. Si autem simpliciter dicat, se peccasse cum soluta, potest & debet interrogare confessarius, an ea non sit ipsi affinitate juncta; si reponat pœnitens, quod non, confessarius debet ipsum absolvere,posito, quod aliunde sit bene dispositus. Si autem dicat pœnitens, personam illam sibi esse affinem, con- fessarius iste non potest ipsum absolvere. *Luteob. de pœnit. q. 5. art. 10. n. 8.*

Ad 2. Dicendum, patrem valide fuisse absolutum, nisi peccaverit eum ancilla hac sciens, filium jam ante cum ea peccasse, hæncque circumstantiam in confessione declarare prætermiserit. C. B.

Vide *Approbatio. Casus reservati. Censura. Confessarius. Excommunicatio. Jubilæum. Reus Cas. 3. 8. Surdus & mu- tus. Suspendio.*

ABSTINENTIA.

De Abstinentia sermo recurret in Titulis *Jejunium & Rogationes.* Hic tantum assertur definitio, quæ est hæc: *Abstinentia* est virtus, quæ moderatur appetitum & usum oblationis in cibo, ut sobrietas eundem moderatur in potu.

CASUS I. Famulantur apud quosdam noviter ac male conversos, eosque apparenter tantum & ex metu catholi- cos vere catholici: possuntne hi tuta conscientia heris suis parare carnes diebus prohibitis?

re. Non possunt, quin cooperentur ad peccatum horum male conversorum, & consequenter ipsimet peccent. Si ta- men timendum iis foret, ne male tractentur ab heris suis, aut